

*Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Onderwijs
Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport*

Nota aan de leden van de Vlaamse Regering

Betreft: ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot uitbreiding van het tijdelijke project "schoolbank op de werkplek" rond duaal leren en houdende diverse maatregelen betreffende het stelsel van leren en werken en het buitengewoon secundair onderwijs

1. Toelichting

Het voorliggende ontwerpbesluit bestaat uit een aantal hoofdstukken, waarvan het eerste handelt over duaal leren. Op vrijdag 1 december 2017 werd het decreet betreffende duaal leren en de aanloopfase voor de tweede keer principiële goedgekeurd door de Vlaamse Regering. De datum van inwerkingtreding werd vastgelegd op 1 september 2019. In het schooljaar 2018-2019 zal het proefproject rond duaal leren schoolbank op de werkplek, dat in schooljaar 2016-2017 startte, nog verder uitgebreid worden, zowel naar scholen als naar opleidingen. Nu er zowel in het onderwijsveld als binnen de sectoren meer belangstelling groeit om duaal leren vrijwillig uit te testen, is het opportuun hiervoor de noodzakelijke reglementaire grondslag te creëren. Projectverruiming kan ertoe leiden dat én in de onderwijs- én in de bedrijfs wereld het duale concept steeds meer aan draagvlak wint en dat de evaluatieconclusies van het tijdelijke project meer gefundeerd en representatief zijn. Ook bij deze uitbreiding zal het inhoudelijk kader behouden blijven zoals dit werd vastgelegd in het besluit van 22 april 2016, bekrachtigd bij decreet (voor het secundair onderwijs) en het besluit van 28 oktober 2016, bekrachtigd bij decreet (voor de leertijd).

Artikel 70 van de Codex Secundair Onderwijs bepaalt dat bij een ingrijpende onderwijs-hervorming de onderwijsnetten en vakorganisaties, afzonderlijk, worden uitgenodigd tot een overleg dat moet voorafgaan aan de principiële beslissing over de regelgeving in kwestie. Deze overlegmomenten hebben effectief plaats gevonden en de verslaggeving maakt deel uit van dit dossier. Ook werd een uitvoerbaarheidstoets verkregen van de diverse diensten binnen het ministerie van onderwijs. Na principiële goedkeuring dient in eerste instantie over de projectuitbreiding het advies van VLOR, SERV en Raad van Bestuur Syntra Vlaanderen te worden ingewonnen, naar analogie met de werkwijze bij de projectlancering. Over het ontwerp in globo wordt vervolgens met de sociale partners in onderwijs onderhandeld.

Het ontwerp van besluit moet geplaatst worden tegen de achtergrond van het voor-ontwerp van onderwijsdecreet XXVIII waarvan de goedkeuringsprocedure momenteel loopt en waarin een belangrijke wijziging is opgenomen met betrekking tot de regelgeving van het tijdelijke project Schoolbank op de werkplek. Concreet gaat het over artikel 5 uit het besluit van 22 april 2016 en artikel 5 uit het besluit van 28 oktober 2016. In dit artikel wordt in beide besluiten gesteld dat een opleiding op 1 september 2018 niet meer met leerlingen mag opstarten, wat impliceert dat er dan geen nieuwe leerlingen meer kunnen instromen in het project. Enkel leerlingen die in het tweede jaar zitten van een tweejarige opleiding kunnen dan nog het project volgen. Deze bepaling is

problematisch bij een uitbreiding van het proefproject omdat er dan geen nieuwe leerlingen meer kunnen instappen. Bijgevolg wordt deze bepaling geschrapt via ODXXVIII. Omdat de besluiten van 22 april 2016 en 28 oktober 2016 bekrachtigd werden via decreet, kan dit enkel via decreet gewijzigd worden.

In het tweede en derde hoofdstuk worden enkele wijzigingen doorgevoerd met betrekking tot de financiering van de voortrajecten in het stelsel van leren en werken, en de uitbetaling van de aanvullende werkingsmiddelen voor de centra voor deeltijds onderwijs en Syntra Vlaanderen. Deze bepalingen dienen nog een schooljaar verlengd te worden doordat het organieke duaal leren pas op 1 september 2019 van start zal gaan.

Het vierde hoofdstuk heeft betrekking op enkele wijzigingen die doorgevoerd worden in het buitengewoon secundair onderwijs. Volgens de huidige regeling moeten de scholen voor buitengewoon secundair onderwijs een melding doen bij de onderwijsinspectie als ze een leerlingenstage voor leerlingen uit opleidingsvormen 1, 2 of 3 langer dan 60 dagen laten lopen. Ook moeten scholen voor buitengewoon secundair onderwijs een afwijking aanvragen bij de onderwijsinspectie indien ze de vorming op school of de werkervaring gedurende een langere periode zonder onderbreking organiseren in de integratiefase. Deze beide elementen werden ervaren als planlast door zowel onderwijsinspectie als de scholen voor buitengewoon secundair onderwijs. Om hieraan tegemoet te komen, schrappen we de melding en de aanvraag tot afwijking.

2. Inhoud van het ontwerpbesluit

Artikel 1: het inhoudelijk kader van schoolbank op de werkplek is uitgewerkt in het besluit van de Vlaamse regering van respectievelijk 22 april 2016 voor het secundair onderwijs en 28 oktober 2016 voor de leertijd. Dit inhoudelijke kader zal ook volledig van toepassing zijn op de nieuwe scholen en studierichtingen in het project, met uitzondering van enkel specifieke artikels van beide besluiten.

Artikel 2: In dit artikel lijsten we de studierichtingen op die betrokken zullen worden in de uitbreiding, alsook hun onderwijsniveau en de duurtijd van de opleiding.

Artikel 3: dit artikel geeft aan voor welke opleidingen er bijkomende deelnemers zullen kunnen opstarten op 1 september 2018, alsook de manier van selecteren en de criteria die hierbij van belang zijn.

De definitieve bekrachtiging van de selectie via ministerieel besluit voorzien we tegen 15 mei. Hiervoor moet immers eerst het regelgevend traject van het uitvoeringsbesluit afgerond zijn. Dit neemt echter niet weg dat er al vroeger een selectie gemaakt kan worden zodat scholen zich adequaat kunnen voorbereiden; met de onderwijsverstrekkers werd zo 31 maart reeds afgesproken als de streefdatum voor het afronden van de selectie. Net zoals in schooljaren 2016-2017 en 2017-2018, zal de selectie weer via de onderwijsverstrekkers gebeuren, waarna zij de selectie van scholen aan de overheid communiceren.

Artikel 4: hier worden de toelatingsvoorwaarden geformuleerd voor de duale opleidingen.

Artikel 5: in dit artikel worden de duale structuuronderdelen ondergebracht in een discipline die gebruikt wordt voor de toekenning van de omkaderingsmiddelen in het voltijds secundair onderwijs.

Artikel 6: om de opstart van duaal leren te ondersteunen, kan aan alle deelnemende scholen en centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs een incentive worden toegekend.

Voor de centra voor de vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen wordt voorzien dat ze qua financiering per leerling al hetzelfde bedrag zullen ontvangen als bij de organieke uitrol van duaal leren.

Artikel 7: er dienen twee wijzigingen gedaan te worden in het uitvoeringsbesluit door middel waarvan de uitbreiding van het proefproject op 1 september 2017 werd gerealiseerd. Concreet gaat het om twee elementen uit de toelatingsvoorwaarden van respectievelijk hotelreceptionist duaal en kinderbegeleider duaal.

Artikel 8: in dit artikel wordt er een wijziging gedaan met betrekking tot de extra incentive van de scholen die startten in het kader van de uitbreiding van het proefproject in 2017; concreet werd verduidelijkt dat de incentive wordt toegekend per opleiding die ze in een school of centrum aanbieden. Ook wordt de mogelijkheid tot uitbreiding van het bedrag van 10.000 euro naar 12.500 euro geschrappt, om dit in overeenstemming te brengen met de nieuwe scholen die vanaf 1 september 2019 zullen starten.

Artikel 9 en artikel 10: met dit artikel verlengen we de regeling van de financiering van de voortrajecten met één schooljaar.

Artikel 11 en 12: voor het schooljaar 2018-2019 blijft de regeling en het bedrag van de subsidie onder vorm van aanvullende werkingsmiddelen behouden die aan de centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs en aan Syntra Vlaanderen worden toegekend. Deze middelen zijn voorbehouden voor activiteiten of producten die bijdragen tot optimalisering van de band tussen de component leren en de component werkplekleren.

Artikel 13: in dit artikel voeren we een wijziging door in artikel 6 van het besluit op de organisatie van het buitengewoon secundair onderwijs opleidingsvorm 3. Concreet handelt dit artikel over de integratiefase in OV3, waar wordt gesteld dat de vorming op school of de werkervaring gedurende maximum drie weken ononderbroken georganiseerd kan worden. In het voorliggende artikel wordt de afwijking die hieromtrent aangevraagd diende te worden bij de onderwijsinspectie geschrappt. Wel moet de klassenraad een motivering uitwerken.

Artikel 14: leerlingenstages in opleidingsvormen 1, 2 en 3 van het buitengewoon secundair onderwijs kunnen voor individuele leerlingen verlengd worden tot meer dan 60 dagen, indien de klassenraad hier een motivering voor opstelt. In het voorliggende artikel wordt de melding bij de onderwijsinspectie geschrappt die scholen voor buitengewoon secundair onderwijs hieromtrent moesten doen.

Artikel 15 en artikel 16: In deze artikels wordt de inwerkingtreding en verdere uitvoering van het besluit geregeld.

3. Budgettaire weerslag

Artikels 6, 9, 10, 11 en 12 hebben een budgettaire impact.

Voor artikel 6 gaat het om de (bijkomende) subsidiering.

We voorzien momenteel voor scholen en centra deeltijds onderwijs geen financiële incentive. Het bedrag dat voor de proefprojecten beschikbaar is, nl. 293.000€ (FCO-1FBEZZZ-PR) is te beperkt voor een incentive van 10.000€ die bij de vorige uitbreiding toegekend werd, gelet op de interesse van scholen voor proefprojecten. In functie van budgettaire mogelijkheden bij de begrotingscontrole en het aantal geïnteresseerde scholen en centra deeltijds onderwijs kan een incentive toegekend worden.

Voor de centra voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen werd bij de begrotingsopmaak 2018 voorzien dat de financiering per leerling vanaf 1

september 2018 in een centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen gelijkgesteld zou worden aan de financiering per leerling in het deeltijds beroepssecundair onderwijs. De middelen hiervoor zijn voorzien in de meerjarenbegroting 2019 en via compensatie binnen de begrotingskredieten van SYNTRA Vlaanderen.

Voor artikels 9 en 10 (voortrajecten) en artikels 10 en 11 (aanvullende werkingsmiddelen) zijn de vereiste middelen voorzien op het begrotingsartikel FC0-1FGE2AP-WT betreffende het thema onderwijs-arbeidsmarkt.

De Inspecteur van Financiën verleende een ongunstig advies dd. 17 januari 2018.

Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, werd gegeven dd. 2018.

4. Kwaliteit van de wetgeving

4.1. Taal- en wetgevingstechnisch advies

Met het taal- en wetgevingstechnisch advies nr. 2017/465 dd. 21 december 2017 werd rekening gehouden.

4.2. RIA

De bevoegde dienst heeft gesteld dat geen RIA nodig is.

5. Weerslag op de lokale besturen

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

6. Weerslag op het personeel

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemene beleid in zake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

7. Voorstel van beslissing

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot uitbreiding van het tijdelijke project "schoolbank op de werkplek" rond duaal leren en houdende diverse maatregelen betreffende basis- en secundair onderwijs, leertijd en leerlingenbegeleiding;

2° de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs, te machtigen:

2.1. over dit ontwerp van besluit een advies in winnen van de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR), van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en van de Raad van Bestuur van Syntra Vlaanderen;

2.2. de minister-president van de Vlaamse Regering te verzoeken dit ontwerp van besluit op de agenda te plaatsen van een gemeenschappelijke vergadering van het Sectorcomité

X en van de onderafdeling Vlaamse Gemeenschap van afdeling 2 van het Comité voor de provinciale en de plaatselijke overheidsdiensten;

2.3. dit ontwerp van besluit op de agenda te plaatsen van een vergadering van het overkoepelend onderhandelingscomité van het gesubsidieerd vrij onderwijs.

Hilde CREVITS
Viceminister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Onderwijs

Philippe MUYTERS
Vlaams minister van Werk,
Economie, Innovatie en Sport

Bijlagen:

1° het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot uitbreiding van het tijdelijke project "schoolbank op de werkplek" rond duaal leren;